

SZÁM.

t he-
 ásról
 volt.
 , de
 eltem
 letek
 ekkel
 ák a
 asem
 gyel-
 ok az
 meg-
 Nem
 an a
 egyes.
 And-
 a be
 azok
 » Kis
 mert,
 hogy
 ány?
 mért
 meg
 nem
 il ki-
 sha-
 érdé-
 e írj
 De ha
 más
 meg
 tke.
 el te
 nom.
 o fo-
 rt is
 ltem
 dves
 öszö-
 elent
 om?
 sten
 Több

KIS NAPI

... ODA TOLTA A MAMA ELÉ. (Lásd a 374. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LIII. köt. 24. szám. Ára negyed-évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1897. deczember 12-én.
 Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

Előfizetési felhívás

a

KIS LAP

1898-iki első félévi folyamára.

A „Kis Lap“ 54-dik kötetére.

A FOLYÓ év és vele a »Kis Lap« most folyó kötete végéhez közeledvén, megnyitjuk az előfizetést a »Kis Lap«-nak az új évvel meginduló új, immár **ötvennegyedik** kötetébe.

Fennállása **huszonhetedik** esztendejében a »Kis Lap« bátran mellőzhet minden hangzatos szót. Nincs az országnak olyan része, ahol már évtizedek óta ne ismernek a »Kis Lap«-ot, mint a magyar gyermek-világ legkedvesebb barátját, szórakoztatóját és egyttal oktatóját. Elég, ha az eddig megjelent immár egész kis könyvtárt alkotó ötvenhárom kötetre mutatunk rá, azzal a kijelentéssel, hogy az új kötet az előzőknek méltó folytatása lesz.

Mind *Forgó bácsi* a szerkeztő, mind a kiadó-tulajdonos *Athenaeum-társaság* fáradtságot és áldozatot nem kimélő gondossággal készítették elő az újévvel meginduló új kötet tartalmát. Mindjárt az első számban

„A jó pajtások kincse“

czimmel hosszabb elbeszélés fog kezdődni, a diák-életből vett vonzó és érdekes történetet nyújtva, számos képpel; lesz újra

szindarab

eljátszásra alkalmas, és folytatni fogjuk a

„Képek a magyar nemzet történetéből“

czimű hazafias rajzokat is hazánk multjából, lelkesítőül a fogékony magyar gyermek-világnak. Az előkészített számos egyéb közlemény közt lesz

„Csodálatos utazások“

czimmel egy épp oly regényes, mint érde-

kes sorozat, ugyszintén folytatást nyerne még

„Vad Laczi rajzai.“

e pompás figura-rajzok és lesz újabb sorozat *bűvészet* is. Minden szám közöl továbbá, úgy mint eddig, kisebb elbeszéléseket, meséket, ismeret-terjesztő cikkeket, költeményeket **művészi rajzok** kíséretében, úgy szintén minden számban lesz ezentul is fejtörő rejtvény, feladvány s minden héten **jutalomkönyv** kisorsolása a megfejtők közt, az év végén pedig **külön jutalmak kisorsolása** a legszorgalmasabb megfejtőknek. Változatlanul maradnak a régi rovatok: **Forgó bácsi postája**, mely minden kis olvasónak minden kérdésére választ és felvilágosítást ad; a „**Jó Szív**“, mely könyörületese adakozásra nyújt módot a tehetősebbeknek; a „**Levelezés**“, mely alkalmat ad a kis olvasóknak, hogy egymással érintkezésbe jussanak, stb.

Uj-évkor minden előfizetőnek, réginek és újnak, külön kedves **meglepetést** visz a »Kis Lap« új kötetének első száma.

Gyűljetek tehát, magyar fiuk és leányok, az új kötetnél is a »Kis Lap« régi diadalmas zászlaja alá, a régiiek hozzanak újakat magukkal, mindnyájokat szeretettel öleli szívéhez

Forgó bácsi.

*

Kérjük t. előfizetőinket, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Egész évre	4 frt
Félévre	2 „
Negyedévre	1 „

Az előfizetések, legcélszerűbben postai utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, IV., Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A „**KIS LAP**“ kiadó-hivatala.

AZ ÓDON VÁR TITKA.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

FLORA szintén hallgatta egy kis ideig az öreg beszédét, de úgy látszott, mintha a kertészet szép mestersége nem nagyon érdekelné. Jobbra-balra nézegetett, aztán fölkiáltott:

— Ni, a jó öreg Kullancs! Ejnye, lusta jószág, hogy elnyújtózt!

A kutya egy bokor tövében heverészett, s Flora, ott hagyva Kálmánt és az öreget, Kullancshoz ment, melléje telepedett és vígan játszogatott vele. Már jó néhány percz mult, mikor Kálmán körülnézett.

— Hol vagy, Floriczám? Mit csinálsz ott?

— Csak te tanulj kertészkedést, felelé Flora nevetve. Én inkább játszom ezzel a kedves kutyussal . . . mi beérjük azzal is, ha készen megfőzve kapjuk a zöld borsót, ugy-e, Kullancs? Mi nem ásunk, nem kapálunk, csak szépen felöltözünk és sétálunk. No, neked nem sok dolgod van a cifrázkodással, szegény Kullancs; még csak nyakravalód sincs, pedig bizony megérdemelnéd. Volnál csak az én kutyuskám, majd csinálnék én a számodra szép nyakravalót, akár Budapesten is sétálhatnál vele.

Kálmán is, de még az öreg is nagyot nevettek, amint a leányka így bohóskodott a kutyával s Kálmán oda szólt:

— No, hiszen ha oly nagyon sajnálsz, hogy nincs nyakra-valója, hát csinálhatnál neki ha nem is a tied a jó Kullancs.

— Csinálok is, felelt Flora fölgorva s az öreghez fordulva. De csak úgy, ha megígéri, hogy aztán rajta is hagyja szegény Kullancsnak a nyakán, nem fosztja meg tőle.

— Már attól ugyan ne féljen, kisaszszonykám. Nem hiszem ugyan, hogy Kullancs sokat törődne az ilyen parádéval; de majd én szívesen nézegetem, mint emléket a jó kisasszonykától, aki szerette az én öreg kutyámat.

— Szeretem is, igazán szeretem a szelid jó állatot. Még ma megcsinálom a nyakra-valóját. Meglássá, milyen szép lesz!

Nem sokára odább sétáltak.

— No's meg vagy elégedve? kérde Flora.

— Eddig rendben vagyunk, felelé Kálmán. Most aztán láss szaporán dologhoz, varrd meg Kullancsnak azt a nyakra-valót.

— De már ez mégis csak nagyon furcsa, elégedetlenkedett a leányka. Már ugyan mire lehet az jó, hogy annak a jámbor Kullancsnak tőlem kapott nyakra-valója legyen?

— Floriczám, ne felejtse, hogy az alku így szól: mindent megteszel, amit kívánok és ha nem érted is, nem faggatózol.

— Jól van no, hiszen megteszem. De te igazán kegyetlen vagy.

— Nincs különben, de nem tehetek róla. És igaz! . . . Annak a nyakra-valónak bélése is legyen. És jó szélesre szabad!

Flora a bábuk ládájából elő keresett alkalmas erős szövetet s szorgalmasan varrogatott. Kálmán minduntalan utána nézett s mikor Flora már az erős vászonbélést akarta levarni, Kálmán hosszúra össze hajtogatott papirost vett elő a zsebéből.

— Ezt a bélés alá tesszük . . . így erősebb, szilárdabb lesz a nyakra-való, mondá.

— Az nem lesz jó, ellenkezett Flora. Az a szegény Kullancs nem uri ölebecske, ha-

nem bizonyosan sokszor csatangol esőben is és nem igen hord paruplit, hát megázik. Akkor a papiros itt a nyakra valóban átázik, össze ránczosodik s a nyakra való nem lesz szép sima.

— Nagyon igaz, hugoskám; de azért mégis csak tedd, amint kívánom.

Hát mit tehetett a szegény jó leányka? Teljesítette a bátyja kívánságát. No de ki is jelentette:

A R A N K A.

*Te vagy az, Arankám,
Aranyos kis babám?
Te vagy az, szöszikém?
Ah ugy szeretlek én!
Mikulás, Mikulás . . .
Volt nagy ugrándozás!
Ajándék volt-e sok,
Mint te oly czukrosok?
Abba a kicsike
Piczike czipődbe
Valljon mit hullatott
A te jó angyalod?
Jó voltál, jó voltál.
Mindig szót fogadtál.
Czipődbe így került
Mazsolya, kétszersült,
Uj narancs, borbolya
S két piczi — korcsolya.
Jaj, mi lesz akkor még
Ha kiderül a nagy ég,
És csillag-sugáron
Leszáll a Karácson!*

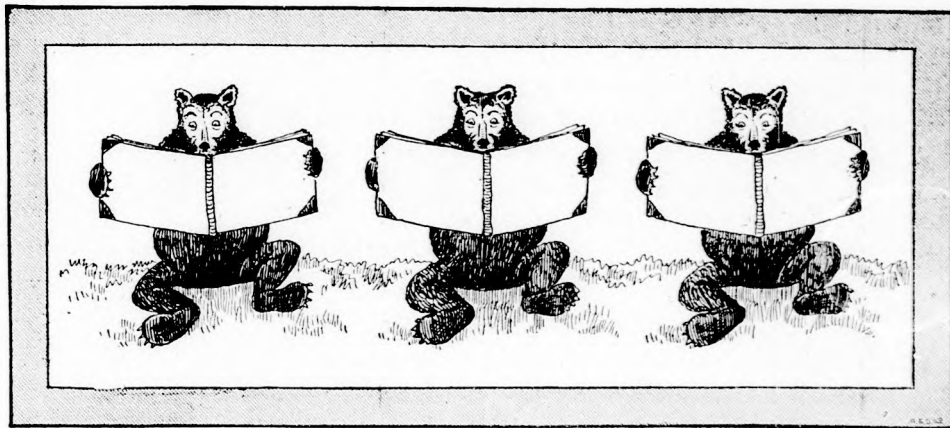
— Hallod-e, Kálmán, ha ezért a sok furcsaságért, amit velem műveltetsz, kárpótlásul valami nagyon, de nagyon érdekes dologgal nem jutalmazol, akkor . . . no akkor jaj neked!

— Ne félj semmit, Floriczám, meg lesz a jutalom . . . már persze csak úgy, ha sikerül a vállalkozásom. De ha bele bukunk, akkor csakugyan jaj nekem, de neked is jaj!

Félig, de éppen csak félig mondta ezt Kálmán tréfásan, úgy hogy Flora már igazán nem tudta, hányadán van vele. De ha már szövetkezett, hát csak kitart mellette.

A jó öreg Kullancs még az-nap délután megkapta a szép nyakra-valót. Flora maga kötötte neki a nyakára, jó erősen és szorosán, nehogy elveszítse. És őszinte örömmel tapsolt, mikor elkészült vele.

HÁROM MEDVE.

*Énekelget három medve
Nagy-bömmögve, dörmögve.
Könnyű nekik! A nótájok
Szépen kottára van szedve.*

*Fujják, fujják szép hármásban,
Egyik gyorsan, másik lassan,
Mind a három pedig vastag,
Morgó-dorgó mély basszusban.*

*Hogy tavaszig ne koplaljunk,
Jobb lesz nekünk most aludnunk,
És a magunk zsiros talpát
Télen által szopogatnunk!»*

*»Nem gondol már ránk az Isten:
Nincs áfonya, szeder sincsen!
Egyik atyánkfia, szegény,
Tánczolgat bus rab-bilincsen.*

*Méhe, darázs, elrepültek,
Édes mézet már nem gyűjtnek;
Tengerinek nyoma sincsen,
Se a hegyen édes fűrtnek.*

— No, öreg Kullancs most aztán szép vagy ám!

Kálmán és az öreg őr, kik ott álltak közel, mosolyogtak a leányka ártatlan örömen s az öreg kedélyesen szólt:

— No Kullancs, te sem hitted volna, hogy még valaha ilyen uri kisasszony fog fölczifrázni. Most aztán meg is becsüld a szép ajándékot!

Kullancs alig ha értette, mekkora tisz-

tesség érte; inkább nyugtalanul rázogatta a fejét, nyakát, még a lábával is kapargálta a nyakra-valót; de belátván, hogy nem szabadul tőle, végre bele nyugodott a parádéba.

Flora már eddig sem sokat értett mindabból, amit Kálmán tett és vele tettetett; de még inkább csodálkozott, mikor látta, hogy Kálmán aztán egész estig milyen nyugtalan és izgatott volt. A következő napon Kálmán mindjárt reggel kiment az öreg őr veteményes földjére, de nem talált ott senkit s még nyugtalanabban tért vissza. Még vagy száz lépésnyire volt a háztól, midőn némi csodálkozással látta, hogy egy idegen nő megy be hozzájuk.

Ezt az idegen nőt az ajtóban álló Flora is meglepődve látta. Hiszen ez az a rejtélyes nő, a Fillerke kutya urnője, aki ott fenn a várban lakik. Mit akarhat itt? Mindjárt megtudta. Mert a nő oda lépett hozzá és igen szigorú hangon szólt:

— Te vagy a Vilma, ugy-e?

— I . . . igen is . . . én.

— És a mamád itthon van?

— I . . . igen is, itthon.

— Akkor hát vezess hozzá! . . . Velem kell jönnöd! Egy kis számolni valónk van.

Flora csodálkozott és megint semmit sem értett a dologból. Mi számolni valójk volna? Nem érezte magát bűnösnek semmiben ez idegen nővel szemben. Bevezette tehát a szobába, ahol a mama ült. Az idegen nő így szólt:

— Bocsánat, asszonyom, hogy ismeretlenül betoppanok. Én Szeghalmy Vilma vagyok, Turváry ur rokona. Egy olyan ügy miatt, melybe senkinek másnak nincs bele szólása, itt kell időznöm az ódon várban. Ez a fontos ügy egyelőre titok is; ma

pedig olyan nyomra találtam, hogy valaki be akar tolni ebbe a titokba.

— Igazán? szólt a mama meglehetősen közönyösen. És szabad kérdeznem, mi közöm neked hozzá?

— Az, hogy az a valaki nem más, mint a kegyed leánya és azt kívánom, hogy most előttem szigorúan kivallassa.

Ezzel oda toltta Florát a mama elé. (Lásd a képet a czimlapon.)

— Hogyan, Flora? Mit tettél?

— Én egy szót sem értek az egészből, mamácskám, felelé Flora.

— Nem? szólt Szeghalmy Vilma. Hát ezt sem ismered?

És zsebébe nyulva, Florának nagy csodálkozására előmutatta a . . . Kullancs nyakra-valóját.

A díszes nyakra-való nagyon siralmas állapotban volt: a bélése följejtve fityegett le róla és hamarjában még Flora is alig ismert rá, a mama pedig csodálkozva nézte, hogy ugyan micsoda rongy ez? Flora azonban csakhamar nagyot nevetett.

— Hiszen ez az a nyakra-való, melyet a Kullancsnak varrtam! mondá. Hát elvették szegénytől?

— Igen is el, még pedig alkalmasint volt rá oka annak, aki levette, szólt Vilma kisasszony. S én épp ezt az okot akarom kinyomozni.

— De hiszen én igazán nem akartam rosszat annak a jámbor Kullancsnak! mondá Flora. Igaz, hogy mindjárt, amint rákööttem a nyakára, nem nagyon volt kedvére, kapargálta is; de az öreg gazdája is biztatott, hogy majd megszokja. Hát mégis csak letépte?

— Ej, nem a Kullancsról van szó, fakadt ki a vendég türelmetlenül. Nem gyerekes

tréfa miatt jöttem ide. Azt akarom tudni, mi volt ebben a nyakra-valóban?

Flora őszinte csodálkozással bámult rá Vilma kisasszonyra, a mama pedig most már kissé türelmetlenül szólt:

— Én még most sem értem, mit kíván kegyed? Abban semmi rosszat sem látok, hogy a leányom nyakra-valót csinált egy kutyának. Ugyan mi rossz lehetett volna ebben a nyakra-valóban?

— Épp ezt akarom kideríteni, mert nagy furfangot gyanítok. Persze, ez a nyakra-való nagyon ártatlan portéka; de, mint látni tetszik, a bélése föl van fejtve. És így ez az ártatlan portéka nagyon alkalmas volt arra, hogy titkos levelet juttasson el valakihez.

— Kihez?

— A . . . no, mindegy, nem szükséges megneveznem. Elég az, hogy mihelyt az a valaki megpillantotta a Kullancs kutyát, rögtön magához édesgette, leoldotta a nyakra-valóját, felbontotta és kivett belőle valamit. Ez a valami pedig alkalmasint levél volt; csak hogy, mire észre vettem, már tűzbe került és elhamvadt. Én tehát tudni kívánom, ki írta azt a levelet és mi volt benne?

Most már derengett Florának a fejében valami. Eszébe jutott az össze hajtogatott papiros, melyet Kálmán varratott be a Kullancs nyakra-valójába. De azt jó lélekkel mondhatja, hogy sejtelve sem volt róla, miféle papiros az; sőt most sem mondhatná, hogy csakugyan levél volt. Mert hát ha nem az volt? Meglehet, hogy ez a Vilma kisasszony csak ijedez és a gyanuja egészen alaptalan. Ő pedig, Flora, nem vallhat rá vaktában Kálmánra.

A mama most már komolyabban fogta fel a dolgot s így szólt:

— Kedves lányom, felelj a kérdésre. Én most sem értem ugyan, kiről és miféle titkos levélről lehet szó, de ez a hölgy azzal vádol, hogy rád nem tartozó dologba avatkozta bele. Szólj, irtál valakinek valami titkos levelet?

— Nem én mamácskám. Hiszen még csak nem is gyanítom, ki van ott a várban?

— Ó, arra el voltam készülve, hogy tagadni fog, szólt Vilma kisasszony ingerülten. De épp azért jöttem, hogy a mama szigoruan vallassa ki.

(Folytatása következik.)

KÉPEK

A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETÉBŐL.

(Képekkel a 376—377., 380. és 381. lapokon.)

Bocskay István.

SZÉP volna mesének, ugy-e, ha így szólna a mese:

Hol volt, hol nem volt, hajdan valamikor volt egy nagy eszü, nagy bátorságu előkelő nemes ur, aki csöndesen élt nagy birtokán. És jöttek hozzá közléről, jöttek távolról ismerősök és ismeretlenek s keserű bánattal panaszolták nyomorult állapotukat; nem csak az ellenség pusztítja őket, hanem még inkább azok, akiktől oltalmat várnak; már-már tönkre megy az egész ország. Erre megindult a nemes vitéz, eleinte kicsiny haddal, aztán egyre nagyobb, legyőzött mindent és mindenkit, aki szembe szállt vele, aztán megválasztották az ország fejedelmének, a leghatalmasabb szomszéd uralkodó is barátjának fogadta és segítséget biztosított számára. Mikor pedig már az egész ország hódolt neki,

(Folytatása a 378. lapon.)

PÁRVIADAL MAGYAR VITÉZ ÉS TÖRÖK BÉG KÖZT.

(Folytatás a 375. laphoz.)

koronát tettek a fejére, királyi pálczát adtak a jobbábjába. És ő mit tett ekkor? Levette a fejéről a koronát s így szólt: »Segittem a szenvedők nagy baján, viszsza szereztem szabadságukat; de király lenni nem akarok. Király csak az lehet, aki ez ország szent koronáját viseli. Viszsza adom neki egész országát.«

Azt mondjátok rá, ugy-e, hogy ilyes mi csak mesében szokott történni. Am de a mi szép magyar hazánk történetében szerepelt egy férfi, aki mindazt valósággal megtette.

Ez a férfi *Bocskay* István volt.

Most épp háromszáz estendeje, hogy *Bocskay* élt. Nagyon, nagyon siralmas világ uralkodott akkor szép Magyarországon. Nem is *egy* ország volt már, hanem három darabra szét szakítva. Az egyikben az akkor roppant hatalmas török szultán volt az ur, a másikban, a hegyvidéken, ahol a hódító török nem szeretett csatázni, *Rudolf* király uralkodott; a harmadik résznek pedig, Erdélynek, külön nemzeti fejedelme volt. De épp ekkor az ingatag, gyöngye lelkű *Báthory* Zsigmond fejedelem lemondott a fejedelemségről és átadta Erdélyt *Rudolf* királynak, aki rögtön oda is küldte *Básta* generálist erős zsoldos idegen sereggel, hogy szállja meg a várakat és városokat.

Hejh! De keserves volt akkor magyaroknak lenni, akár a szultán volt az ura, akár *Rudolf* király!

Ahol a török basák kormányoztak, ott jóformán ki is veszett a magyar nép. Mert a basák mindig uj meg uj sarcot vetettek ki, és ha meg nem kapták, fölkerekedtek vad katonáikkal, össze fogdosták az embe-

reket, rabszijra fűzték és elhajtották mint a csordát messze Konstantinápolyba a rabszolga-vásárra. Ott jó pénzért eladták. De ácsaptak a rabló törökök a *Rudolf* király területére is és ott is fosztogattak, ámbár sokszor bizony ott hagyták a fogukat. Mert a magyar urak is össze-össze gyűjtötték vitézeiket és ráütöttek a portyázó törökre, legtöbbször szét is verték.

Örökös harc és vérontás folyt ekképen a végeken, azaz határokon. A bátrak és hősök gyakran bebizonyíthatták erejüket, vitézségüket. Sokszor történtek páros viadatok is. A török bégek közt sok kemény vitéz akadt, aki gögösen fitymálta a magyart és pár-viadalra hívta ki. Talált is mindig emberére és gyakran életével fizetett a hetykeségeért.

Szép volt az ilyen vitézkedés, de a szegény nép ugyan megkeserülte. Mert ahol a török rabló csapatok jártak, ott kő kövön nem maradt; fölperzselték a falvakat, földön-futókká tették az embereket.

De akik messze laktak a töröktől, azoknak nem volt bajuk, fogjátok gondolni. Dehogy nem! Azok sirtak még csak keservesen. Mert a török legalább ellenség volt, és ha vágott, hát vissza vágta; de ott, ahol *Rudolf* király uralkodott, az ő nevében az ő generálisai kegyetlenkedtek a király saját népén. Csupa idegen: német, olasz, spanyol foglalta el a hatalmat; ur volt a magyar földön mindenki, csak épp a magyar nem. És ezek az idegenek, szintén idegen zsoldos katonáikkal, szörnyűségesen garázdálkodtak, fosztogattak, gyilkoltak, tetszésök szerint börtönbe vetettek, kivégeztettek urat és pórt, a szegény embernek elhajtották utolsó marháját s vérbe fojtották a panaszt. Különösen a *Básta*

generális nevét ilyenek miatt még száz esztendővel később is átokkal emlegették. És a magyarnak minden ősi szent joga, szabadsága veszendőben volt.

Hangzott a sok keserű panasz, de éppen az nem hallotta és nem akarta hallani, aki segíthetett volna: Rudolf király.

Messze idegen országban, Prágában élt Rudolf király. Még pedig olyan módon élt, hogy a saját édes testvérei, a királyi hercegek is szinte kétségbeestek miatta.

Királynak bizony furcsa király volt. Mogorva, barátságtalan, mindenkire gyanakodó, aki még a saját testvéreiben sem bízott. De ez még hagyján! Hanem az már nagy baj volt, hogy bezárkozott prágai palotájába és oda ugyan csak nagy bajjal jutott be hozzá az olyan ember, akinek komoly dolga volt vele. Mert a boldogtalan királynak csodálatos bogarai támadtak. Mindenféle kéz-műveseket, mester-embereket gyűjtött a palotába és ezekkel furt-faragott, óra-műveket rakosgatott össze. Azután meg holmi babonás kísérletekbe merült: hogy megtalálja az arany-csinálás titkát, és más bűvös szereket; majd meg hogy a csillagokból kiolvas titkokat. Hitte, hogy van olyan varázs-tükör, amelyben meglátja a jelent és jövőt; tehát ilyet akart elő teremteni. Nem bánta ő, akár mi történik oda künn az országaiban, csak őt ne zavarják csodálatos foglalkozásaiban.

A király testvére, a derék, a buzgó Mátyás herceg, mindenkép segíteni akart ezen a nagy bajon, de nem boldogult. A gyanakvó Rudolf épp testvéreire nem hallgatott, hanem gonosz tanácsosokra, kik aztán az ő nevében sok rosszat cselekedtek. Annyira jutott végre a dolog, hogy Mátyás herceg, a többi királyi herce-

gekkel egyetértve, sereget gyűjtött és rákényszerítette Rudolfot, hogy országai nagy részéről, így Magyarországról is mondjon le.

Ez azonban csak később történt. Abban az időben, amelyről beszélek, még Rudolf volt a magyar király. Arról persze szó sem lehetett, hogy csak feléje is jöjjön a szegény Magyarországnak, a sok keserű panaszra rá sem hederített.

Ekkor végre megmozdult Bocskay István.

Már előbb is szerepelt Bocskay sok felé, de aztán visszavonult Debreczen környékén levő birtokaira. Innen indult ki.

— Nem nézhetem tovább jó magyar véreim romlását, hazám pusztulását. Aki hű a hazájához, álljon mellém és vissza szerezzük ősi szabadságunkat!

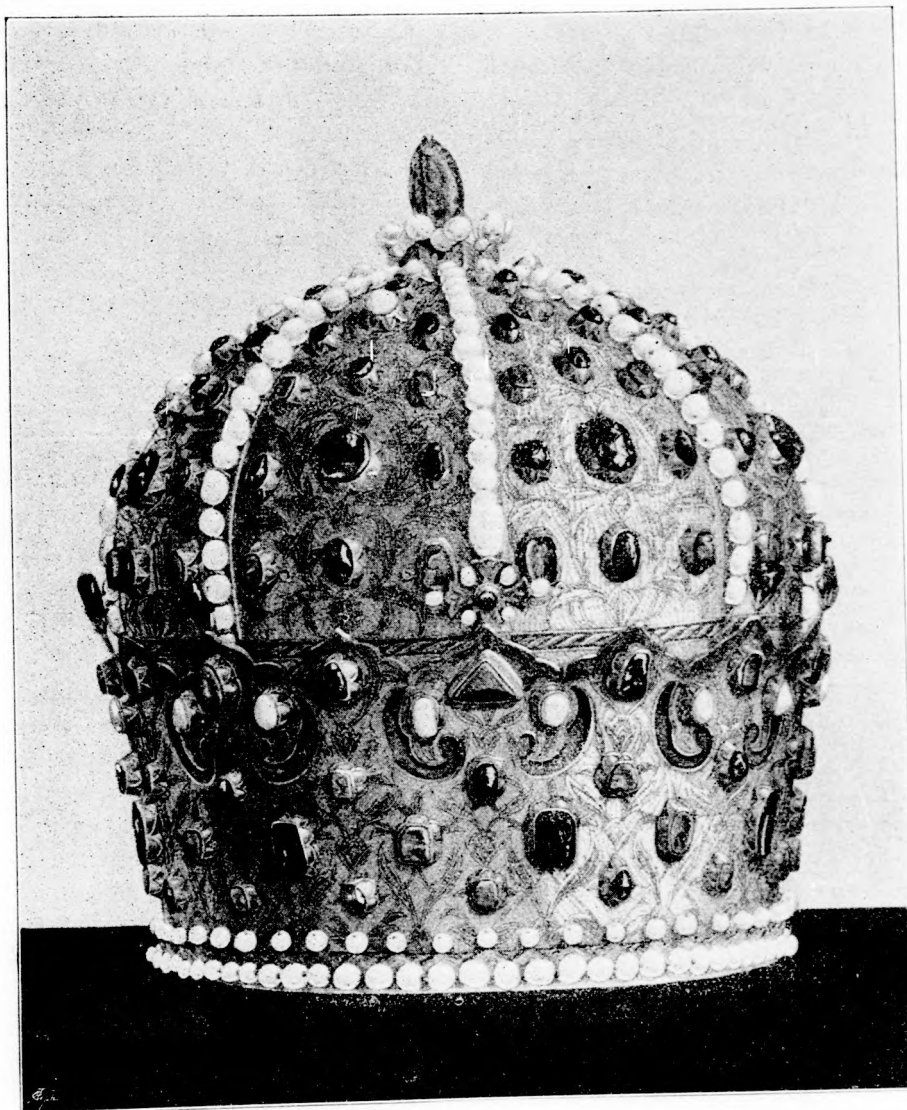
Kicsinyke had sereglett eleinte köréje, de gyorsan szaporodott. Nemes urak, városi polgárok, falusi pórok versenyt siettek Bocskaynak, a szabadítónak zászlaja alá, és nem telt bele sok idő, már erős sereg volt a Bocskay serege. A kegyetlen, vérengző Básta generális kezdetben csak fitymálta a dolgot, de bezzeg mást gondolt és esze nélkül futott, miután Bocskay néhányszor jól elverte az idegen zsoldos hadat. Meg sem állt Pozsonyig.

A gonosz idegentől megszabadult Erdély mindjárt meg is választotta Bocskayt fejedelemnek, a hatalmas török szultán pedig megígérte, hogy barátságába fogadja őt, elismeri erdélyi fejedelemnek, úgy mint a régibb fejedelmeket. Így hát Bocskay már kényelmesen megmaradhatott volna erdélyi trónusán; de ő nem a maga kényelmét és jólétét kereste, inkább még csak ekkor indult meg az igazi harcra. Vitéz

(Folytatása a 382. lapon.)

BOCHKAY ISTVÁN. Régi kép nyomán.

BOCSKAY KORONÁJA.

(Folytatás a 379. laphoz.)

hadai élén sorra verte a német, olasz vezéreket, akiket Rudolf király küldött ellene; kiűzte őket az egész országból és győzelmes serege benyomult még osztrák és stájer földre is.

Ekképen Bocskay rövid idő alatt elfoglalta az egész magyar földet, mely fölött addig Rudolf király uralkodott. És Szerencsen nagy országos gyűlés jövén össze, ez kiáltotta ki Bocskay Istvánt Magyarország és Erdély fejedelmének.

A török szultán, kinek hatalmától akkor az egész világ retteget, pontosan beváltotta ígéretét, hogy barátja és támogatója lesz Bocskaynak. Hadat izent Rudolf királynak és *Lala Mohamed* nagy-vezírt roppant sereggel utnak indította, hogy segítse Bocskayt és támadja meg Rudolfnak a német tartományait.

Pest városánál találkoztak Lula Mohamed nagyvezír és Bocskay István, mind a ketten fényes kísérettel. Gazdag lakoma után a nagyvezír a szultán nevében pompás koronát tett Bocskaynak a fejére, drága-kövekkel ékes királyi pálczát adott a kezébe és kijelentette, hogy a nagy hatalmu padisah (török császár) most már Bocskayt tekinti Magyarország királyának.

Ámde Bocskay azonnal levette fejéről a koronát és így szólt:

— Szivesen fogadom a szultán ajándékát, de csak mint barátsága bizonyosságát, nem mint királyság jelét. A magyarok királya csak az lehet, aki a magyarok szent koronával van megkoronázva. Az a király pedig él s mi nem is vagyunk párt-ütők, csak ősi magyar jogainkat és szabadságunkat akarjuk vissza szerezni.

És e nemes szavakhoz méltón cselekedett is Bocskay. A beteg lelkű Rudolf királyt a testvére, *Mátyás* herceg, végre is rábirta, hogy írja alá a béke-szerződést Bocskayval és a magyarokkal. Ebben a szerződésben biztosította a magyaroknak szabadságukat és Bocskay aztán vissza adta az országot Rudolf királynak, csak az erdélyi fejedelemséget tartván meg a maga részére. A nagy-vezírt is vissza tartotta a támadástól és kieszközölte, hogy a szultán békét kötött Rudolf királlyal. Így aztán ismét nyugalom és békeség lett az országban.

A gyöngyökkel, rubintokkal, smaragdokkal ékes arany koronát, melyet a szultán küldött, Bocskay csak mint becses emléktárgyat tartogatta. Halála után ez a korona a Drugeth családhoz került, ettől pedig a királyi család birtokába. Most is láthatni Bécsbe királyunk kincs-tárában. Megtekintheti mindenki, aki Bécsben ellátogat.

Nem sokára pedig szobor fogja szép fővárosunkban, Budapesten megörökíteni Bocskay István emlékezetét. Szeretett királyunk állíttatja a szobrot, melyre minden jó magyar mindenkor kegyelettel fog föltekinteni.

GARABONCZÁS MISI UTAZASA.

(Mese-féle.)

— A »Kis Lap« színes műmelléklete. —

— MISI, Misi, majd meglátod, egyszer még nagyon megbánod, hogy meg nem férsz a bőrödben s egyre garabonczáskodol!

Igy intette apja, még inkább az anyja; de Misi úgy vélte: azért van két füle, hogy az intést, ha már az egyik fülén beeresztette, a másikon iziben szélnek bo csássa. És megmaradt továbbra is gara-

bonczás Misinek, aki minden pocsolyába bele gázolt, minden fára, sziklára fölmászott, minden madár-fészket kifosztott és ha reggel új ruhát kapott, estére már rongyosan hozta haza, a cipőit pedig akár hányszor ott hagyta a pocsolya fenekén.

De mikor az mind olyan mulatságos!

Különösen ott fönna a vad sziklák közt szeretett kalandozni. Minap már jóformán esti szürkületkor jó magasan fönna találkozott az öreg erdő-kerülővel.

— Mit botorkálsz itt, gyerek? Menj haza!

— Dehogy megyek! Még följebb akarok jutni.

— Legyen eszed! Ott már csak a madár jár, ott már számunkra vége a világnak.

— Hát elmegyek a világ végéig, felelt Misi kaczagva.

És kapaszkodott még följebb, egyre följebb, pedig már alig látott. Végre olyan meredek helyre jutott, hogy nem kapaszkodhatott tovább. Fáradt is volt, hát lekuporodott.

— Pihenek egy sort, addig talán feljön a hold, mert így . . . hm! . . . korom-sötét van, nem látom, hol kapaszkodtam fel.

De a hold csak nem akart felbukkanni, mert sűrű felhők borították az eget. Mint ha már csöpögött volna is. Misi nagyott ási-tott, amint ott kuporgott a szirt oldalán.

— Szeretném tudni, itt van-e a világ vége . . . Tovább bajos eljutni . . . ha csak valami madár a hátára nem vesz . . .

— Szívesen szolgállok, szólalt meg egy nagy fehér madár s ott teremve előtte, tartotta a hátát.

Misi sem volt rest, ráült s aztán röptek . . . magasan erdők, hegyek fölött . . . szél-gyorsasággal röptek.

— Nagyon jól van, szólta Misi. Így már eljutok a világ végére. Csak az nincs jól, hogy eső zuhog a nyakamba. Hallod-e, madár pajtás, röpjél följebb, hogy a felhők fölött legyünk.

A madár nem engedelmeskedett, Misi tehát mérgesen rá ütött; de a madár ezt nem vette tréfára, hanem nagyott rázott magán és ledobta Misit a hátáról.

Bukott Misi . . . szédületesen bukott . . . végre nagyott koppant, nagyott ordított és félig ájultan terült el. Mikor kissé föl-ocsudott, nem látott semmit, de érezni érezte, hogy az orra be van zuzva és vérzik, keze-lába össze van hasogatva, egész teste össze törve. A felhőkből pottyant-é le a madár hátáról, vagy csak a meredek szirt oldaláról? . . . maga sem tudta. De ennél nagyobb baja volt az, hogy mozdulni sem mert. Hát ha még tovább bukik?

Remegve, jajgatva kuporgott mozdulatlanul, mi alatt az eső a nyakába szakadt. Végre nagy sokára eloszlottak a felhők s fényesen világított a hold. Am ekkor ijedt csak Misi nagyot! Most már látta, hogy mély szikla-hasadékba zuhant, a honnan lehetetlen kimászni. Kiáltozott, de mi haszna? Ki hallaná ott a vadonban, ahol csak a madár röptel?

Meg is virradt, a nap is süttött már s Misi csüggedten, kétségbe esetten kuporgott a hasadék mélyén, azzal a szörnyű gondolattal vívódva, hogy itt fog nyomorulttan éhen veszni.

No, nem vezett el. Az erdő-kerülő nyomra vezette másnap a szülekét, kihúzták Misit a mélységből. A sulyos zuzódásoktól, a kiállott halálos rettegéstől úgy odáig volt, hogy meg sem birt állni a lábán, úgy vitték haza. Azután vagy egy hétig nyomta az ágyat.

Amint hallom, azóta nem a régi garabonczás Misi többé. Szép csöndesen játszogát, tanulgat és nem akar eljutni a világ végére.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIII. köt. 22-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Vizi tündér.

Helyesen fejtették meg: Kiss Antalka, Jakab Erzsé és Margit, Lamprecht Ferencz, Velits Ilonka és Károly, Sier Friczike, Török Ella, Mérey Ágosta, Jakab Piroška, Herczeg Ilonka és Albert, Pilz Erika és Felice, ifj. Kőrösi Károly, Árgyelán Vilma, Gyermek Kálmán, Hartványi Zoltán, Schwarz József és Béla, ifj. Bécsy Lajoska, Győri Géza és Pál, Breszlauer Blanka,

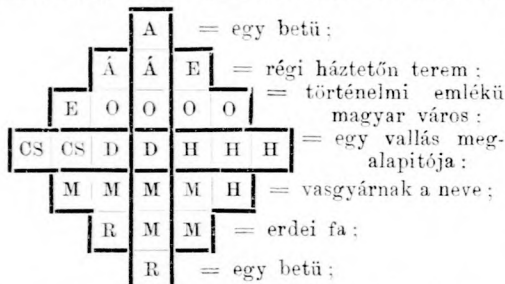
Kovács Mariska, Popper Olga, Astleithner Teréz és Arthur, Schwartz Cella, Kovalóczy Rudi, Kiss Károly (részben), Hollós László, ifj. Némethy Károly, Márkus Erzsike és Lajoska, Balogh Andorka, Kövér Miczike, Adler Lajos, Mársik Olga, Preisach Frida, Koch Nándor (Magad írj! *F. b.*), Koronthály Zoltán, Piller Géza, Jelinek Lajos, Vajda Mariette és Feri, Graefl Paula és Márta, Fabianics Béla, Ebeczky Gabriella, Weisz Mariska és Sándor, Jeszenszky Andris (Jövőre tisztább papirosra írj! *F. b.*), Turesányi Imre, Boros Emike, Wachsmann Gusztika, Záborszky Mariska és Dezső, Mészáros Jolánka és Matildka, Pick Imre és Marczel, Bohrandt Lajos, Hirsch Olga és Pista, Fleischman testvérek, Kramer Margit, Mándy Thyra, Reich Alfréd, Kazy Livia, Esterházy László, Kalmár Rózsa, Masjon Márta és Vilí, Szent-Ivány Carla, Veress Gizike, Starzsinszki Ferencz, Moesz Ilonka, Géza és Karesi, Bogyay Ernő (részben), Robítsek Anna (magad írj! *F. b.*), ifj. Bolyó Károly, Hoódy Lajos, Barsi Dezső (?), Hirsch Katinka, Somogyi Margit és Jolán, Ebeczky Gabriella, Starzsinszky László, Czehlár Olga, Silberberg Olga, Krajcsóvic Paula, Ottó és Sándor, Khuen-Héderváry Károly, Szerdahelyi Iluska.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertes lett ifj. *Bécsy Lajoska*. Szabadkán, kinek a jutalom-könyvet (*»Bohócz-világ«*, mulattató színes képes könyv, *Kozma Andor* verseivel) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A *»Kis Lap«* LIII. köt. 21-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Mészáros Jolánka és Matildka, Kis Károly, Fleischmann testvérek, Kazy Livia, Gyermek Kálmán, Szent Ivány Carla, Weszter Béla, Khuen-Héderváry Károly.

KERESZTES KOCZKA-REJTVÉNY.

A kereszt szárainak betűiből annak a vallás-alapítónak a neve derül ki.

A megfejtők név-sorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Regék és mesék“.

Irta Vilma néni. Két színes kép-táblával és sőveg-képekkel, szép vászon-kötésben.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kiss Antalka. Leveleddel meg vagyok elégedve. — **Bauer Henrik.** A bejelentett 60 krt kimutattam ugyan, de még be nem küldted. Siess vele, mert közelít a Karácson-ünnepe. — **Vargha Pannika.** Vásott mint te mondd — pajkos öcsikédre, mint én mondom: kár annyira neheztelned. Három évvel vagy nála idősebb, tehát elnéző lehetnél iránta. Majd megjuhoz még ő. Az ilyen pezsgő mustból válik ám a jó bor. — **K. Vil-mácska.** Sok Vilmácska olvasóm volt és van, de valamennyire csak nem emlékezhetem? Csütörtök esti 6-7 az Athenaeumban. — **ifj. Sik Sándor.** Az ilyen gyűrött, pecsétetes levélre nem válaszolhatok. Elvárom, hogy takarosat küldj. — **Hollós László.** Szépen írni nem mindenki tudhat. Meg lesz ez is, mire kezded megerősödni. De tisztán írj és azért elismerés illet. — **Sepsi-Szent-Györgyről** is olyan kusza tenta-pecsétes lev. lapot küld valami Dávid gyerek, hogy azon el nem tudtam igazodni. Csak a rejtvényekről mondhatok annyit, hogy nem válnak be. — **Szitányi Matild.** Az első nóta, amit a gyermek a zongorán kiver, a »kutya kutya tarka«; s az első kép-rejtvény amit megcsinál, a »Félegyháza« vagy a »Háromszék«. Te is átesel majd ezen a gyermek-betegségen. — **Sturm Renée.** Ügyes, Besoroztam. — **Ebeczky Gabriella.** Beküldheted s ha beválik, még meg is jelen. A rejtvényed nagyon régi. Ha magadtól akadtál reá, megfigyelésedről szépen tanuskodik. — **Almássy Dénise és Emma.** Külön levelet nem irhatok. Erre való ez a rovat. De szívesen tudatom veled, hogy téged is szeretettel fogadlak a Forgó bácsi zászlaja alá. Nyargalászol-e sokat a Bogár lovacskádon? Emma ugy látszik még csak a pamlagon szeret nyargalászni. Meglohadt-e már a bukfenec következtében megdagadt orra? De hát: oda se neki! Ez is csak amolyan katona-dolog. Nem is igazi gyermek az, aki néha-néha ilyen apró sérüléssel ne kerülne meg valamely ugrádozásból. »Az ódon vár titkát« sok ezerezer-magaddal valód szép olvasmánynak, aminek én csak örülhetek. A mama külön megjegyzését köszönöm. — **Wolf Győző.** Biztatásul a sok közül egyet itt fogok. Hogy Elza nénéd a regény-olvasás után is szívesen nyul a *»Kis Lap«*-hoz, mellette szól. — *Több levélről a jövő számban.*

JÓ SZÍV.

Az éhező és fázó iskolás gyermekek részére: *Eötvös* Helén 1 frt. — *Müller* Mária 1 frt. — *Madarász* György 50 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.